PARLAMENT EUROPEJSKI

Marek Gróbarczyk
Poseł do Parlamentu Europejskiego

Szczecin, dnia 8 marca 2012 r.

sygn. akt: MEP/VII/19/2012

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

powstałe w wyniku decyzji politycznej rządów Federacji Rosyjskiej oraz Republiki Federalnej Niemiec konsorcjum Nord Stream AG, wbrew protestom wydatnej części opinii publicznej krajów nadbałtyckich, w październiku 2011 r. dokonało otwarcia pierwszej nitki Gazociągu Północnego. Obecnie budowana jest druga nitka tego gazociągu, a termin jej oddania do użytku zaplanowano na drugą połowę 2012 r.

Przedmiotem ostatnich publikacji prasowanych, tak w mediach krajowych, jak i zagranicznych, jest wiadomość o podjęciu przez spółkę Nord Stream AG kolejnych decyzji związanych z rozbudową Gazociągu Północnego. Media informują, że konsorcjum planuje budowę dalszych dwóch nitek gazociągu, które będą towarzyszyć dwóm dotychczas już wybudowanym.

Wiadomość o dalszej rozbudowie Gazociągu Północnego o kolejne dwie nitki poprowadzone po dnie Morza Bałtyckiego, przyjąć należy z najwyższym niezadowoleniem oraz jednocześnie wyrazić obawę o dalsze naruszanie interesów gospodarczych państw przybrzeżnych, a w szczególności Polski. Położenie dotychczasowych nitek gazociągu na dnie Bałtyku, w sposób przecinający tor

Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego Marka Gróbarczyka
Aleja Wyzwolenia 7/11, 70-552 Szczecin, PL
tel.: +48 91 434 50 00, fax: +48 91 434 50 00
www.marekgrobarczyk.pl

podejściowy do portów Zespołu Portów Szczecin – Świnoujście de facto spowodowało, że statki o zanurzeniu powyżej 13 metrów nie mogą obecnie wpływać to tego portu. Zjawisko to uniemożliwiać będzie przyjmowanie w przyszłości statków o większym tonażu, a tym samym zanurzeniu.

Wymaga również podkreślenia, że dalsza rozbudowa Gazociągu Północnego o kolejne dwie nitki może naruszać podstawowe dla Unii Europejskiej zasady swobody przepływu towarów i usług oraz zasadę swobodnej i niezakłóconej konkurencji , a nadto zakaz ograniczeń ilościowych i środków o skutku podobnym. Zasady te pozostają jednym z fundamentów unijnego wolnego rynku, na którym wszelkie tego typu ograniczenia pozostają niedozwolone, a tym samym zakazane.

Odnosząc się zaś bardziej szczegółowo do możliwego naruszenia zasady swobody przepływu towarów na unijnym rynku wewnętrznym, podnieść należy, że artykuł 26 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje, że rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami Traktatów. Wprowadzenie przytoczonej zasady było związane z zamiarem zapewnienia cyrkulacji towarów nieograniczonej barierami celnymi, podatkowymi, prawnymi i technicznymi na całym terytorium Wspólnoty, a później Unii Europejskiej. Sama zaś budowa Gazociągu Północnego, jak i planowana jego rozbudowa, może w dalszej przyszłości doprowadzić do wydatnego naruszenia swobody przepływu towarów. Polegać zaś to może na tym, że do polskich portów, a w szczególności Zespołu Portów Szczecin – Świnoujście, nie będą mogły wpływać statki o określonym, podwyższonym tonażu, a przez to zanurzeniu. W konsekwencji zostanie wprowadzona faktyczna blokada portu dla przewożonych tymi statkami towarów.

Wybudowanie Gazociągu Północnego oraz plany jego rozbudowy budzą również wątpliwości z punktu widzenia zasady swobodnej i niezakłóconej konkurencji. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niezgodne

z rynkiem wewnętrznym i zakazane jest nadużywanie przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw pozycji dominującej na rynku wewnętrznym lub na znacznej jego części, w zakresie, w jakim może wpływać na handel między Państwami Członkowskimi. Naruszenie zasady niezakłóconej konkurencji sprowadza się zaś do tego, że poprzez ustanowienie blokady o charakterze faktycznym – rurociąg przeprowadzony po dnie, uniemożliwiający wpływaniu statków o głębszym zanurzeniu – spowoduje, że takie statki będą mogły być obsługiwane wyłącznie przez porty Niemieckie – położone przecież na zachód od konstrukcji gazociągu, zaś polskie porty zostaną pozbawione takiej możliwości. Jest to zatem przykład jawnej dyskryminacji równorzędnych podmiotów (portów) na rynku wewnętrznym. Naruszenie zaś takie może w przyszłości wpływać na niezakłóconą konkurencję pomiędzy portami zachodniego wybrzeża Polski oraz jednostkami portowymi wschodniej części Niemiec.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że budowa dalszych dwóch nitek Gazociągu Północnego może skutkować sytuacjami, w których zagrożony będzie obowiązujący w Unii Europejskiej zakaz ograniczeń ilościowych i środków o skutku podobnym. W myśl bowiem art. 34 i 35 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między Państwami Członkowskimi. Ograniczenia ilościowe w wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między Państwami Członkowskimi. Przedmiotowego zagrożenia upatrywać należy w oparciu o obawę o wydatne obniżenie zdolności przeładunkowych Zespołu Portów Szczecin – Świnoujście. W sytuacji dalszej rozbudowy gazociągu, może dojść do faktycznego obniżenia parametrów technicznych morskiego toru podejściowego, w wyniku czego nie będą mogły korzystać z niego statki o większym zanurzeniu. W rezultacie, do portów w Szczecinie oraz Świnoujściu, będą mogły wpływać jedynie statki o mniejszym tonażu, a przez to zostanie zakłócony dalszy rozwój nadbrzeży portowych w zakresie zdolności przyjmowania większej liczby towarów, co negatywnie wpłynie na zmniejszenie możliwości przeładunkowych tychże portów.

PARLAMENT EUROPEJSKI

Marek Gróbarczyk
Poseł do Parlamentu Europejskiego

Poddać również należy pod rozwagę kwestie ewentualnego naruszenia przez dalszą rozbudowę Gazociągu Północnego postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r. Postanowienia tej umowy międzynarodowej wskazują, że wspólną troską wszystkich użytkowników morza powinno być uznanie potrzeby ustanowienia przy pomocy niniejszej Konwencji, z należytym uwzględnieniem suwerenności wszystkich państw, porządku prawnego dla mórz i oceanów, który ułatwi międzynarodową komunikację i będzie sprzyjał pokojowemu korzystaniu z mórz i oceanów, sprawiedliwemu i efektywnemu wykorzystaniu ich zasobów, zachowaniu ich zasobów żywych oraz badaniu, ochronie i zachowaniu środowiska morskiego. Dodatkowo twórcy Konwencji o prawie morza uzgodnili, że osiągnięcie tych celów przyczyni się do ustanowienia słusznego i sprawiedliwego międzynarodowego ładu gospodarczego, uwzględniającego interesy i potrzeby całej ludzkości, a zwłaszcza szczególne interesy i potrzeby krajów rozwijających się, zarówno nadbrzeżnych, jak i śródlądowych. To wszystko zaś oznacza, że wszyscy użytkownicy morza powinni tak korzystać z jego powierzchni i dna, a także szelfu oraz pozostałych zasobów, aby inni również dysponowali możliwością niezachowanego jego użytkowania. Z tego punktu widzenia jest nie do zaakceptowania budowa kolejnych dwóch nitek Gazociągu Północnego. Wniosek taki wypływa z obawy o stan morskiego polskiego zachodniego toru podejściowego, którego parametry, w przypadku kolejnej ekspansji gazociągu, mogą ulec dalszemu wydatnemu pogorszeniu, poprzez kolejne obniżenie limitów dopuszczalnego zanurzenia statków wpływających do Zespołu Portowego Szczecin – Świnoujście. Przypomnieć przy tym należy, że zgodnie z art. 17 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, statki wszystkich państw, zarówno nadbrzeżnych, jak i śródlądowych, korzystają z prawa nieszkodliwego przepływu przez morze terytorialne (prawo nieszkodliwego przepływu). Realizacja zaś tej konwencyjnie zagwarantowanej zasady prawa międzynarodowego, w zakresie dostępu do polskich portów statków o głębszym zanurzeniu, będzie wydatnie zagrożona.

Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego Marka Gróbarczyka
Aleja Wyzwolenia 7/11, 70-552 Szczecin, PL
tel.: +48 91 434 50 00, fax: +48 91 434 50 00
www.marekgrobarczyk.pl

PARLAMENT EUROPEJSKI

Marek Gróbarczyk
Poseł do Parlamentu Europejskiego

W oparciu o powyższe argumenty, kierując się interesem społecznym oraz uwzględniając wymagania prawa międzynarodowego oraz prawa Unii Europejskiej, a także słuszne interesy i oczekiwania mieszkańców Pomorza Zachodniego, występuję do Państwa – członków władzy publicznej z uprzejmym apelem o ponadpolityczne porozumienie, którego skutkiem będzie podjęcie wszelkich działań powodujących zaniechanie przez Spółkę Nord Stream AG budowy dalszych dwóch nitek Gazociągu Północnego do czasu przyprowadzenia należytych konsultacji oraz zawarcia stosownych umów międzynarodowych zabezpieczających interesy zachodniego wybrzeża Polski, a przede wszystkim możliwości rozwoju Zespołu Portów Szczecin-Świnoujście.

Z poważaniem

Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego Marka Gróbarczyka
Aleja Wyzwolenia 7/11, 70-552 Szczecin, PL
tel.: +48 91 434 50 00, fax: +48 91 434 50 00
www.marekgrobarczyk.pl

EUROPEAN PARLIAMENT

Marek Gróbarczyk
Member of the European Parliament

OTRZYMUJĄ:

1. Pan Bogusław Liberadzki, Poseł do Parlamentu Europejskiego
2. Pan Sławomir Nitras, Poseł do Parlamentu Europejskiego

3. Pan Bartosz Arłukowicz, Poseł na Sejm RP
4. Pani Magdalena Kochan, Poseł na Sejm RP
5. Pan Arkadiusz Litwiński, Poseł na Sejm RP
6. Pani Zofia Ławrynowicz, Poseł na Sejm RP
7. Pan Grzegorz Napieralski, Poseł na Sejm RP
8. Pan Konstanty Oświęcimski, Poseł na Sejm RP
9. Pan Andrzej Piątak, Poseł na Sejm RP
10. Pani Renata Zaremba, Poseł na Sejm RP
11. Pani Ewa Żmuda-Trzebiatowska, Poseł na Sejm RP

12. Pan Norbert Obrycki, Senator RP
13. Pan Sławomir Preiss, senator RP

14. Pan Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów
15. Pan Marcin Zydorowicz, Wojewoda Zachodniopomorski
16. Pan Andrzej Borowiec, Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie

17. Pan Marek Tałasiewicz, Przewodniczący Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
18. Pan Olgierd Geblewicz – Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
19. Pan Jan Stopyra, Przewodniczący Rada Miasta Szczecina
20. Pan Piotr Krzystek – Prezydent Miasta Szczecin
21. Pan Janusz Żmurkiewicz – Prezydent Świnoujścia

Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego Marka Gróbarczyka
Aleja Wyzwolenia 7/11, 70-552 Szczecin, PL
tel.: +48 91 434 50 00, fax: +48 91 434 50 00
www.marekgrobarczyk.pl